

A szabályok szerepe

Szabályok a közösségben, iskolában, természetben, társadalomban

D1 NEHÉZ DOLOG MINDENKINEK ELEGET TENNI

Egy apa fia meg számara társaságában vonult Keshan poros utcáin a rekkenő déli hőségben. Az apa a számaron ült, a fiú pedig vezette a jószágot. „Szegény gyermek! – vélekedett egy járókelő. – Rövid lábacska alig tud lépést tartani a számár gyors járásával. Hogyan is lehet valaki ilyen lusta, hogy tétlenül ül a számarán, és elnézi, hogy a kisgyerekek agyonhajszolja magát.” Az apa megszívvelte a bírálatot: a következő sarkon leszállt, és fiacskáját ültette fel a számarra. De nem telt sok időbe, mikor egy újabb járókelő szólalt meg rosszállóan: „Micsoda arcátlanság! A kis csibész úgy trónol a számaron, mint valami király, szegény öreg apja meg loholhat mellette.” Ez meg a fiút szomorította el, és kérte apját, hogy üljön fel mögé a számarra. „Ki látott már ilyet?! – hallatta ekkor zsémbelődő hangját egy asszony a fátyla alól. – Micsoda állatkínzás! Szegény párának leszakad a háta, a két semmirekellő meg úgy terpeszkedik rajta, mintha egy dívány volna az a szerencsétlen jószág!” Apa és fia a szidalom hallatán összenéztek, és szó nélkül mindketten leszálltak a számarról. De csak néhány lépést tettek meg a számár mellett, egy idegen máris gúnyolódni kezdett rajtuk: „Hogy lehettek ennyire ostobák? Sétálni vizitek talán azt a számarat? Minek tartjátok, ha nem is dolgozik, hasznot se hajt nektek, és még arra se jó, hogy vigye valamelyikötöket?” Az apa egy marék szalmát adott a számár szájába, másik kezét fia vállára tette, és így szólt: „Bárhogyan teszünk is, mindig akad valaki, akinek nem tetszik a dolog. Azt hiszem, legjobb lesz, ha eztán csakis a magunk feje után megyünk.”

Nossrat Peseschkian: *A tudós meg a tevehajcsár*. Budapest, 1991, 200. o.

D2 SZABÁLYOK FELSOROLÁSA

Jelöld, hogy az állításokkal egyetértesz-e vagy sem!

	Egyetértek	Nem értek egyet
1. Minden családban azonos szabályok vannak.		
2. A szabályokat a szülők hozzák.		
3. A gyerekek is találhatnak ki szabályokat.		
4. Csak a szülők képesek a szabályokat betartani.		
5. Soha nem szabad egy szabályt megszegni.		
6. Attól, hogy valaki nem akar egy szabályt betartani, az még rá is vonatkozik.		
7. Ha valaki nem képes betartani egy szabályt, akkor az rá nem vonatkozik.		
8. Vannak olyan szabályok, amelyeket mások tartatnak be velünk.		
9. Vannak olyan szabályok, amelyeket mi találunk ki, és magunkra nézve kötelezőnek tartjuk.		
10. A szabályokat akkor is be kell tartani, ha azok betartását éppen nem ellenőrzi senki.		
11. Vannak olyan szabályok, amelyeket nem mi találunk ki, de nekünk kell betartani.		
12. Nem élhetünk szabályok nélkül.		
13. Minden törvény szabály.		
14. Azokat a szabályokat, amelyekkel nem értünk egyet, nem kell betartani.		
15. A szabályokat lehet módosítani.		

D3 ISKOLAI APRÓHIRDETÉS

Apróhirdetés: Diákok! Figyelem!

- Elegend van a szabályokból és a korlátokból?
- Hogy olyan tantárgyakat kell tanulnod, amelyek nem érdekelnek?
- Hogy mindig megmondják, mit kell tenned?
- Hogy nem ehetsz akkor, amikor éhes vagy?
- Hogy nem hagyhatod el a tantermet akkor, amikor kedved van?

a) Hogyan folytatnád?

b) Akkor válaszd a Gyermek Utcai Iskolát, ahol

D4 SZABÁLYSZEGÉS ÉS KÖVETKEZMÉNYEI

Jelöld, hogy az állításokkal egyetértesz-e vagy sem!

	Egyetértek	Nem értek egyet
1. A diák mindig engedelmeskedik a tanároknak.		
2. A diák mindig mást akar tenni, mint a többiek.		
3. A diák magatartásával megnehezíti a többség akarata- nak végrehajtását.		
4. A diák segít társainak, akkor is, ha ezt a tanárok nem tartják helyesnek, pl. sűg.		
5. A diák dolgozatíráskor elvárja, hogy társai segítsenek neki.		
6. A diák nem tartja be az ígéretét.		
7. A diák, ha valami rosszat tesz, mindig mást hibáztat.		
8. A diák becsapja a barátait.		
9. A diák elveszi társai tárgyait.		
10. A diák nem mondja el az igazságot a szüleinek.		
11. A diák feltűnően viselkedik.		
12. A diák hangoskodással hívja fel magára a figyelmet.		
13. A diák nem segít a társainak a felelésnél.		
14. A diák rongálja az iskola tárgyait, eszközeit.		